

Çarpma ve Bölme Arasındaki İlişki:

Kalansız Bölme İşleminde Bölüneni Bulma:

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 18 \end{array} \begin{array}{r} 4 \\   \\ \underline{ } \\ 72 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{bölünen} \\ 32 \\ \underline{32} \\ 00 \\ \downarrow \\ \text{kalan} \end{array} \begin{array}{r} \text{bölen} \\ 8 \\   \\ \underline{ } \\ 4 \\   \\ \underline{ } \\ 00 \\ \downarrow \\ \text{bölüm} \end{array}$$

Kalanlı Bölme İşleminde Bölüneni Bulma:

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 18 \end{array} \begin{array}{r} 18 \\   \\ \underline{ } \\ 72 \end{array} \begin{array}{r} 72 \\   \\ \underline{ } \\ 75 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{bölünen} \\ 27 \\ \underline{24} \\ 03 \\ \downarrow \\ \text{kalan} \end{array} \begin{array}{r} \text{bölen} \\ 4 \\   \\ \underline{ } \\ 6 \\   \\ \underline{ } \\ 03 \\ \downarrow \\ \text{bölüm} \end{array}$$

Çarpanı Bulma:

$$\begin{array}{r} 13 \\   \\ \underline{ } \\ 65 \end{array} \begin{array}{r} 65 \\   \\ \underline{ } \\ 00 \end{array} \begin{array}{r} 13 \\   \\ \underline{ } \\ 5 \end{array}$$

ETKİNLİK 1

Aşağıda verilen bölme işlemlerinde verilmeyen bölünenleri bulalım.

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 18 \end{array} \begin{array}{r} 4 \\   \\ \underline{ } \\ 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 17 \end{array} \begin{array}{r} 9 \\   \\ \underline{ } \\ 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 15 \end{array} \begin{array}{r} 6 \\   \\ \underline{ } \\ 04 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 14 \end{array} \begin{array}{r} 11 \\   \\ \underline{ } \\ 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 18 \end{array} \begin{array}{r} 8 \\   \\ \underline{ } \\ 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}   \\ \underline{ } \\ 17 \end{array} \begin{array}{r} 7 \\   \\ \underline{ } \\ 05 \end{array}$$

ETKİNLİK 2

Aşağıda verilen bölme işlemlerinde verilmeyen bölünenleri bulalım.

 Bölünen:.....
 Bölen: 8
 Bölüm: 16
 Kalan: 7

 Bölünen:.....
 Bölen: 14
 Bölüm: 12
 Kalan: 0

 Bölünen: .....
 Bölen: 16
 Bölüm: 12
 Kalan: .....

 Bölünen: .....
 Bölen: 11
 Bölüm: 12
 Kalan: 10

 Bölünen: .....
 Bölen: 16
 Bölüm: 9
 Kalan: 12

 Bölünen: .....
 Bölen: 9
 Bölüm: 19
 Kalan: 5

 Bölünen: .....
 Bölen: 32
 Bölüm: 9
 Kalan: 20

 Bölünen: .....
 Bölen: 14
 Bölüm: 12
 Kalan: 9

 Bölünen: .....
 Bölen: 17
 Bölüm: 15
 Kalan: 14

ETKİNLİK 3

Aşağıda verilen çarpma işlemlerinde verilmeyen çarpanları bulalım.

$\text{☺} \times 8 = 216$

$12 \times \text{☺} = 252$

$\text{☺} \times 11 = 242$

$34 \times \text{☺} = 826$

$\text{☺} \times 32 = 512$

$45 \times \text{☺} = 990$

$\text{☺} \times 8 = 336$

$13 \times \text{☺} = 260$

ETKİNLİK 4

Aşağıda verilen açıklamalardan yola çıkarak soruları cevaplandıralım.

Bir bölme işleminde kalan ; bölenden büyük ve bölene eşit olamaz.

$$\begin{array}{r} a \\ \hline b \\ c \\ \hline d \end{array}$$

$$d < b$$

$$a = b \times c + d$$

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \hline 15 \\ 9 \\ \hline \end{array}$$

A

1) Yanda verilen kalanlı bölme işleminde bölünen sayı en az ve en çok kaç olur?

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \hline 16 \\ \hline 14 \end{array}$$

2) Yanda verilen kalanlı bölme işleminde bölüm iki basamaklı bir sayı olduğuna göre bölünen en az kaç olur?

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \hline 32 \\ \hline \end{array}$$

3) Yanda verilen kalanlı bölme işleminde bölüm iki basamaklı rakamları farklı en küçük çift sayıdır. Buna göre bölünen sayı en az ve en çok kaçtır?

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \hline 13 \\ \hline \end{array}$$

4) Kalansız bir bölme işleminde, bölüm 13 olarak bulunuyor. Bu bölme işleminde, bölünen sayı aşağıda verilen sayılardan hangisi olamaz? İşaretleyelim.

39-13-26-14-27-52-66-65-78-89

5) Bir doğal sayı 36 ile bölündüğünde bölüm 41 dir. Bu bölme işlemine göre, bölünen sayı aşağıdakilerden en az ve en çok kaç olur?

6) Kalanlı bir bölme işleminde bölen 7, bölüm 6 ise bölünenin alacağı en küçük ve en büyük değerın çarpımı kaçtır?

7) 9 ile bölündüğünde bölümü 5 olan en büyük doğal sayı kaçtır?

Bölünen: .....
 Bölen: 23
 Bölüm: 15
 Kalan: .....

8) Yanda verilen kalansız bölme işleminde bölünen sayı en az ve en çok kaç olur?

9)
$$\begin{array}{r} \text{ABC} \\ \hline \text{DE} \\ \hline \text{A} \end{array}$$

Verilen bölme işleminde ABC üç basamaklı, DE iki basamaklı doğal sayıdır.

Buna göre, A yerine yazılabilecek sayılar kaçtır?